

Briselē, 2023. gada 24. februārī
(OR. en)

Starpiestāžu lieta:
2023/0046(COD)

6845/23
ADD 4

TELECOM 50
COMPET 146
MI 140
IA 32
CODEC 262

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2023. gada 24. februāris
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre <i>Thérèse BLANCHET</i>
K-jas dok. Nr.:	SWD(2023) 47 final
Temats:	KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS IETEKMES NOVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMA ZIŅOJUMS Pavaddokuments dokumentam Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Regula par gigabitisku elektronisko sakaru tīklu ierīkošanas izmaksu samazināšanas pasākumiem un Direktīvas 2014/61/ES atcelšanu (Gigabitiskās infrastruktūras akts)

Pielikumā ir pievienots dokuments SWD(2023) 47 *final*.

Pielikumā: SWD(2023) 47 *final*

Briselē, 23.2.2023.
SWD(2023) 47 final

KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS
IETEKMES NOVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMA ZIŅOJUMS

Pavaddokuments dokumentam

Priekšlikums

**Eiropas Parlamenta un Padomes Regula par gigabitisku elektronisko sakaru tīklu
ierīkošanas izmaksu samazināšanas pasākumiem un Direktīvas 2014/61/ES atcelšanu
(Gigabitiskās infrastruktūras akts)**

{COM(2023) 94 final} - {SEC(2023) 96 final} - {SWD(2023) 46 final}

KOPSAVILKUMA LAPA

Priekšlikuma “Eiropas Parlamenta un Padomes Regula par gigabitisku elektronisko sakaru tīklu ierīkošanas izmaksu samazināšanas pasākumiem un Direktīvas 2014/61/ES atcelšanu (Gigabitiskās infrastruktūras akts)” ietekmes novērtējums pēc Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 15. maija Direktīvas 2014/61/ES par pasākumiem ātrdarbīgu elektronisko sakaru tīklu izvēršanas izmaksu samazināšanai pārskatīšanas

A. Rīcības nepieciešamība

Problēmas būtība un nozīme ES mērogā

Nodrošinot ļoti augstas veiktspējas tīklu (LAVT) pilnīgu pārklājumu, tostarp optiskās šķiedras un 5G ierīkošanu, visas dalībvalstis saskaras ar divām problēmām: augstām tīkla ierīkošanas izmaksām un pastāvīgi lēnu tīklu ierīkošanu. Tomēr mājāsaimniecību un uzņēmumu pieprasījums pēc ātras un plaši pieejamas kvalitatīvas savienojamības visā ES ir strauji palielinājies, ko pastiprināja Covid-19 pandēmija. 2014. gada Platjoslas izmaksu samazināšanas direktīva (direktīva) nav bijusi pilnībā efektīva platjoslas tīklu ierīkošanas izmaksu samazināšanā. Tas galvenokārt ir tāpēc, ka dalībvalstīm piešķirtā rīcības brīvība neīstenojot noteiktus pasākumus vai piemērot atbrīvojumus ir izraisījusi nekonsekventu īstenošanu visā ES un dažu noteikumu atšķirīgu interpretāciju, izmantojot valstu strīdu izšķiršanu un pamatnostādnes. Turklāt direktīvas mērķis un darbības joma vairs neatbilst tirgus un tehnoloģiju attīstībai.

Sasniedzamie mērķi

Galvenais mērķis ir palīdzēt sasniegt digitālās desmitgades gigabitiskas savienojamības mērķrādītājus 2030. gadam, kas noteikti digitālās desmitgades politikas programmā, tādējādi veicinot labāku iekšējā tirgus darbību. Lai palielinātu pārklājumu un atvieglotu fiksētā un bezvadu/mobilā LAVT ierīkošanu ES, mērķis ir samazināt izmaksas un paātrināt LAVT ierīkošanu, optimizējot fiziskās infrastruktūras ierīkošanu un atkalizmantošanu un izstrādājot konsekventas, racionalizētas un digitalizētas administratīvās procedūras tīkla ierīkošanai visās ES valstīs.

ES līmeņa rīcības pievienotā vērtība (subsidiaritāte)

Pieredze, kas gūta, īstenojot direktīvu, ir apliecinājusi, ka dalībvalstis vienas pašas nevar sasniegt ES savienojamības mērķrādītājus saprātīgā termiņā un izmantojot privātās un publiskās investīcijas efektīvākajā veidā. Pasākumi, ko dalībvalstis līdz šim ir īstenojušas, ļoti atšķiras, dažkārt pat starp reģioniem vai pašvaldībām. Šī noteikumu dažādība neļauj operatoriem gūt apjomradītus ietaupījumus un rada šķēršļus pārrobežu investīcijām. Tas ietekmē pareizu iekšējā tirgus darbību, jo īpaši attiecībā uz raksturīgām pārrobežu lietotnēm, piemēram, savienotai un autonomai braukšanai, kam nepieciešama plaša LAVT pieejamība. Problēmas, kas radušās, ir kopīgas lielākajai daļai dalībvalstu, ja ne visām.

B. Risinājumi

Risinājumu varianti izvērsto mērķu sasniegšanai. Vēlamais risinājums (ja ir). Ja ne, tad kāpēc?

Ir apsvērti un novērtēti četri politikas risinājumi.

- Ar **1. risinājumu** tiktu veikta tikai minimāla instrumenta atjaunināšana, jo īpaši tā darbības joma tiktu vērsta uz modernākiem tīkliem, un daži noteikumi tiktu pastiprināti un precizēti.
- **2. risinājumā** ir ietverts 1. risinājumā ierosinātais; ar to arī tiktu paplašināti pienākumi nodrošināt piekļuvi (un attiecīgo pārredzamību), attiecinot tos uz publiskiem *ārpustīkla* fiziskās infrastruktūras aktīviem, tiktu paredzēti daži izņēmumi attiecībā uz LAVT aktīviem/ierīkošanu, lai risinātu investīciju stimulēšanas problēmas, un tajā būtu ietverti jauni pasākumi, lai uzlabotu atļauju piešķiršanas procedūras.

- **3. risinājums** pamatots uz 2. risinājumu (izņemot izņēmumus attiecībā uz LĀVT), un tajā būtu paredzēti jauni noteikumi un sniegti ES līmeņa norādījumi, lai precizētu noteikumus par piekļuvi fiziskajai infrastruktūrai (tostarp ēkām) un par inženiertehnisko darbu koordināciju. Ar to arī tiktu paplašināti pienākumi proaktīvi nodrošināt pārredzamību, attiecinot tos uz privāto tīklu operatoriem, un tiktu pieprasīta ar vienoto informācijas punktu (VIP) starpniecību sniegtās informācijas, tostarp ģeoreferences informācijas, digitalizēšana. Turklāt ar to tiktu vēl vairāk stiprinātas atļauju piešķiršanas procedūras kopumā un atļauta optiskās šķiedras ierīkošana ēkās un ierīkošanas ēkās valsts standarti.
- Ar **4. risinājumu** papildus tam, kas ierosināts 3. risinājumā, tiktu paplašināti pienākumi nodrošināt piekļuvi un koordinēt inženiertehniskos būvdarbus, attiecinot tos uz visiem privātajiem operatoriem un attiecīgā gadījumā uz dažiem ārpustīkla operatoriem, un tiktu atļauti ierīkošanas ēkās valsts standarti. Šim risinājumam būtu vajadzīga kopēja platforma pašreizējai fiziskajai infrastruktūrai un plānotajiem inženiertehniskajiem darbiem, un ar to varētu atļaut iesniegt pieteikumus atļaujas saņemšanai.

Visiem risinājumiem, izņemot pirmo, būtu nepieciešams jauns regulējums. Kopumā šķiet, ka **3. risinājums** vislabāk līdzsvaro īstermiņa īstenošanas izmaksas ar ieguvumiem vidējā termiņā, samazina nevajadzīgu regulatīvo slogu līdz minimumam un ierobežo siltumnīcefekta gāzu emisijas, ko rada elektronisko sakaru nozare.

Dažādu ieinteresēto personu viedokļi. Atbalsts konkrētiem risinājumiem

Visas ieinteresētās personas piekrīt, ka ir nepieciešama kvalitatīva savienojamība. Liela operatoru grupa un lielākā daļa uzņēmēju asociāciju uzskata, ka ir nepieciešama turpmāka saskaņošana un regulējums ES līmenī, turpretim mazāks skaits operatoru norāda uz nepieciešamību dot dalībvalstīm rīcības brīvību ES tiesību aktu īstenošanā un izpildē. Valsts iestādes ir mazāk ieinteresētas ES līmeņa pasākumos nekā operatori.

C. Vēlamā risinājuma ietekme

Ieguvumi no vēlamā risinājuma (ja tāda nav, tad no galvenajiem risinājumiem)

Tiek lēsts, ka ar 3. risinājumu tiktu palielināts tādu jauno tīklu skaitu, kas ir ierīkoti, atkalizmantojot fizisko infrastruktūru vai koordinējot inženiertehniskos darbus, līdz 470 000 km zem bāzes līnijas 250 000 km vietā. Ar to arī tiktu samazinātas tīklu ierīkošanas izmaksas par 14,5 miljardiem EUR un nepieciešamās valsts subsīdijas par 2,4 miljardiem EUR. Tas ļautu novērst 0,7 miljonus tonnu siltumnīcefekta gāzu emisiju laikposmā līdz 2030. gadam. Tas, visticamāk, dos sabiedrisku ieguvumu, it īpaši, samazinot digitālo plaisu starp pilsētām un laukiem, un ekonomisku ieguvumu, it īpaši, atkārtoti ieguldot paredzamo izmaksu ietaupījumu.

Vēlamā risinājuma (ja tāda nav, tad galveno risinājumu) izmaksas

3. risinājumā ir paredzētas *vienreizējās* izmaksas 70 miljonu EUR apmērā. Tajā ir ietverti 15 miljoni EUR elektronisko sakaru tīklu nodrošinātājiem, bet pārējā daļa galvenokārt ir paredzēta valsts pārvaldei konsekvētu atļauju piešķiršanas procedūru un digitālo platformu izveidei. Ir arī 6–7 miljonu EUR kārtējās izmaksas strīdu izšķiršanas iestādēm un VIP.

Tomēr, tiklīdz šīs investīcijas būs veiktas, paredzams, ka 3. risinājums nodrošinās *ikgadēju* administratīvo izmaksu ietaupījumu 40 miljonu EUR apmērā elektronisko sakaru tīklu operatoriem saistībā ar labāku piekļuvi fiziskajai infrastruktūrai un uzlabotām atļauju pieteikšanas procedūrām. Tāpat tiks ietaupīti valsts iestāžu, tostarp pašvaldību, pamatdarbības izdevumi. Šie ieguvumi varētu būt lielāki, ja arī citas nozares izmantotu tiešsaistes atļauju platformas, kā jau notiek vairākās dalībvalstīs.

Ietekme uz MVU un konkurētspēju

Mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) kā gigabitisku pakalpojumu pircējiem nav īpašu pienākumu, turpretim MVU, kuri darbojas kā tīkla operatori, var tikt ietekmēti tāpat kā citi

uzņēmumi. Tomēr pašlaik nepietiekamā piekļuve fiziskajai infrastruktūrai un gigabitiskas savienojamības augstās cenas ir nopietnas problēmas, sevišķi MVU un maziem sabiedriskajiem pakalpojumiem, jo tās ierobežo spēju gūt labumu no ražīguma pieauguma, kas saistīts ar ātrāku platjoslas pakalpojumu un progresīvām digitālajām lietotnēm. Pašreizējā noteikumu un prakses dažādība valsts un vietējā līmenī ir šķērslis arī uzņēmumiem, kas vēlas gūt apjomradītus ietaupījumus, un tas ietekmē ES konkurētspēju.
Būtiska ietekme uz valstu budžetiem un pārvaldes iestādēm Paredzams, ka vēlmais risinājums radīs vietējām iestādēm <i>vienreizējas</i> izmaksas aptuveni 35–40 miljonu EUR apmērā, galvenokārt saistībā ar atļauju piešķiršanas procedūrām un digitalizētām atļauju platformām. Strīdu izšķiršanas padomes (SIP) un VIP vienreizējās izmaksas ir 10–15 miljoni EUR un, kā jau minēts iepriekš, periodiskās izmaksas ir 6–7 miljoni EUR. Tomēr vietējās iestādes ietaupītu 3–4 miljonus EUR gadā, pateicoties atļauju piešķiršanas procesu digitalizācijai un prasībām nodrošināt piekļuvi ārpustīkla valsts pakalpojumiem. Turklāt dalībvalstu budžeti var rēķināties ar potenciāliem ietaupījumiem 2,4 miljardu EUR apmērā subsīdijās, kas citādi būtu vajadzīgas, lai ierīkotu “optiskās šķiedras kabeļu nodrošināšanu līdz galalietotājam” 90 % māsaimniecību.
Cita paredzama būtiska ietekme Ātrāka ĻAVT ierīkošana, kas balstīta uz energoefektīvākām tehnoloģijām, it īpaši optisko šķiedru un 5G, veicinātu divējādo zaļo un digitālo pārkārtošanos. Paredzams, ka tas arī samazinās elektroenerģijas intensitāti elektronisko sakaru darbībā, tādējādi veicinot siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanos, tomēr to varētu neitralizēt straujāks datu plūsmas pieaugums. Vairāk izmantojot pašreizējo fizisko infrastruktūru un uzlabojot inženiertehnisko darbu koordināciju, tīklu ierīkošana kļūs arī vidiski ilgtspējīgāka.
Proporcionalitāte Priekšlikumā ir izklāstīta mērķtiecīga politikas rīcība, kuras intensitāte ir proporcionāla tās mērķiem. Tas attiecas uz visām attiecīgajām jomām ar visaptverošu pasākumu kopumu un paredz ierobežojumus, lai nodrošinātu proporcionalitāti, piemēram, izņēmumus no tīkla operatoru un valsts iestāžu pienākuma nodrošināt pārredzamību un automātisku atļauju apstiprināšanu, lai ņemtu vērā konstitucionālos jautājumus.
D. Turpmākie pasākumi
Politikas pārskatīšanas termiņš Ziņojumu ar regulas novērtējumu Komisija iesniegs piecus gadus pēc regulas spēkā stāšanās dienas.